

Advies nr 49/2016 van 21 september 2016

Betreft: Wetsontwerp houdende vereenvoudiging, harmonisering, informatisering en modernisering van bepalingen van burgerlijk recht en van burgerlijk procesrecht alsook van het notariaat, en houdende diverse bepalingen inzake justitie (CO-A-2016-059)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna de "Commissie");

Gelet op de wet van *8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVP"), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van de Minister van Justitie, ontvangen op 26 juli 2016;

Gelet op het verslag van mevrouw Mireille Salmon;

Brengt op 21 september 2016 het volgend advies uit:

Voorafgaande opmerking

De Commissie vestigt er de aandacht op dat er recent nieuwe Europese regelgeving inzake de bescherming persoonsgegevens uitgevaardigd werd: betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens. Deze akten verschenen in het Europese Publicatieblad van 4 mei 2016¹.

De Verordening, meestal GDPR of AVG (general data protection regulation) genaamd, is twintig dagen na publicatie of op 24 mei 2016 van kracht en wordt, twee jaar later automatisch van toepassing, zijnde op 25 mei 2018. De richtlijn voor politie en justitie moet via nationale wetgeving omgezet worden tegen uiterlijk 6 mei 2018.

Voor de Verordening betekent dit dat vanaf 24 mei 2016, gedurende de uitvoeringstermijn van twee jaar, op de lidstaten enerzijds een positieve verplichting rust om alle nodige uitvoeringsbepalingen te nemen en anderzijds ook een negatieve verplichting, de zogenaamde "onthoudingsplicht". Laatstgenoemde plicht houdt in dat er geen nationale wetgeving mag worden uitgevaardigd die het door de Verordening beoogde resultaat ernstig in gevaar zou brengen. Ook voor de Richtlijn gelden gelijkaardige principes.

Het verdient dan ook aanbeveling om desgevallend nu reeds op deze akten te anticiperen. Het behoort in de eerste plaats aan de adviesaanvrager(s) toe om hiermee rekening te houden in zijn (hun) voorstellen of ontwerpen. De Commissie heeft in onderhavig advies, in de mate van het mogelijke en onder voorbehoud van mogelijke bijkomende toekomstige standpunten, alvast gewaakt over de hoger geschetste negatieve verplichting.

A. VOORWERP EN CONTEXT VAN DE AANVRAAG

1. De Minister van Justitie (hierna de "aanvrager") legt voor advies van de Commissie een wetsontwerp voor *houdende vereenvoudiging, harmonisering, informatisering en modernisering van bepalingen van burgerlijk recht en van burgerlijk procesrecht alsook van het notariaat, en houdende diverse bepalingen inzake justitie* (hierna het "ontwerp").

¹ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, en tot opheffing van de richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=OJ:L:2016:119:TOC>

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/?uri=OJ%3AL%3A2016%3A119%3ATOC>

2. Volgens de memorie van toelichting vormt dit ontwerp de vijfde reeks van diverse maatregelen overgenomen uit of geïnspireerd op het Regeerakkoord en het Justitieplan. Deze maatregelen strekken tot de vereenvoudiging, verbetering, verduidelijking of harmonisering van de bestaande procedures. Sommige ervan beogen tevens een efficiëntere werking van Justitie en een vermindering van de werklast van de rechtbanken. Hierdoor wordt de modernisering en informatisering van Justitie verdergezet. Ten slotte beogen veel van die maatregelen nog de afstemming van de interne rechtsbepalingen op die van de verdragen van de Europese Unie.
3. Onder de talrijke thema's die in het ontwerp worden besproken, heeft de Commissie er een zeker aantal aangevinkt die betrekking hebben op de problematiek rond de bescherming van persoonsgegevens en het zijn deze die hierna worden onderzocht.

B. ONDERZOEK VAN HET VOORONTWERP

B.1. Wijziging van een aantal bepalingen van het Burgerlijk Wetboek en van het Gerechtelijk Wetboek betreffende de adoptie

4. Een van die wijzigingen beoogt de overdracht van de opmaak van het interlandelijk adoptieverslag waarmee na een geschiktheidsvonnis van de familierechtbank, de bevoegde autoriteit van het land van herkomst de beste matching voor het kind tot stand kan brengen², van het Openbaar Ministerie naar de bevoegde centrale autoriteit van de gemeenschappen³. Net zoals vandaag bestaat⁴, bepaalt het ontwerp dat dit verslag inlichtingen bevat over de identiteit van de adoptant of adoptanten, hun wettelijke bekwaamheid, hun persoonlijke, familiale en medische situatie, hun sociaal milieu, de redenen die hen drijven en hun geschiktheid om te adopteren maar ook over de kinderen die zij ten laste zouden kunnen nemen. Ook is voorzien dat het Openbaar Ministerie een schriftelijk advies bij het verslag voegt nadat het een moraliteitsonderzoek heeft gevoerd naar de adoptanten, met name door hun strafregister te raadplegen. De aanvrager legt uit dat dit moraliteitsonderzoek in geen geval zal dienen als een sociaal verslag dat de bevoegde centrale autoriteit van de gemeenschap voorafgaand aan het geschiktheidsvonnis zal uitvoeren.
5. De memorie van toelichting haalt aan dat om het werk van de parketten te vereenvoudigen in 2006 een omzendbrief van de procureurs-generaal werd opgesteld zodat het parket elementen uit het door de diensten van de gemeenschappen uitgevoerde maatschappelijk onderzoek zou

² Dit verslag dient om aan het bevoegde autoriteit van het land van herkomst voldoende inlichtingen ter beschikking te stellen over de adoptanten zodat het in staat is om voor ieder kind dat adoptie behoeft, de perso(o)n(en) te bepalen welke adoptant(en) hem de meeste geschikte leefomgeving en de beste integratiekansen kan (kunnen) bieden.

³ Artikel 6 van het ontwerp tot wijziging van artikel 361-2 van het burgerlijk wetboek.

⁴ Behalve aangaande hun filosofische opvattingen.

kunnen overnemen in zijn verslag (instructies van het College van procureurs-generaal van 26 juni 2006 met betrekking tot de toepassing van de hervorming van de adoptie).

6. Dit ontwerp beoogt het parket vrij te stellen van die taak en de opstelling van voornoemd verslag toe te vertrouwen aan de ter zake bevoegde autoriteiten van de gemeenschappen en geeft hiervoor de volgende rechtvaardiging:

"De overdracht wordt gerechtvaardigd door het gegeven dat de doelstelling verschilt van het maatschappelijk onderzoek en van het verslag dat het openbaar ministerie thans opstelt op grond van de elementen van dat onderzoek. Het maatschappelijk onderzoek gebeurt aan het begin van de procedure, wanneer de algemene geschiktheid om te adopteren van de kandidaat-adoptanten wordt geëvalueerd. Het oogmerk van dat onderzoek bestaat erin de magistraat die hun geschiktheid moet beoordelen, in alle transparantie te informeren. Het verslag van het openbaar ministerie wordt daarentegen opgesteld zodra de geschiktheid van de kandidaat-adoptanten is vastgesteld en hun dossier aan de buitenlandse autoriteit kan worden overgezonden met het oog op een matching. Intussen wordt het project van de kandidaat-adoptanten concreter en wordt het profiel van het kind dat zij ten laste zouden nemen, beter omljnd. Vermits het verslag beoogt de buitenlandse autoriteit de mogelijkheid te bieden een kindvoorstel toe te zenden aan de familie die het best beantwoordt aan de behoeften van het kind, zou bij de opstelling van het verslag rekening moeten worden gehouden met die evolutie van de kandidaat-adoptanten. De centrale autoriteit van de gemeenschap zal in haar verslag gemakkelijker de relevante informatie kunnen opnemen die voortvloeit uit de werkzaamheden met de kandidaat-adoptanten na de vaststelling van hun geschiktheid om te adopteren, die aan de buitenlandse autoriteit moet worden overgezonden met het oog op een goede matching."

7. Zoals vermeld in de memorie van toelichting bij het ontwerp dat voorafging aan de wet van 24 april 2003 tot hervorming van de adoptie⁵, "zijn bepaalde gegevens in dit rapport uitermate persoonlijk en gevoelig"⁶. Daarin werd ook uitgelegd dat het geenszins de bedoeling is om af te wijken van de bepalingen die ertoe strekken de privacy te beschermen en die de verwerking van medische of andere gegevens reglementeren, die vanzelfsprekend moeten worden geëerbiedigd overeenkomstig het advies van de Commissie nr. 18/98 van 25 mei 1998⁷.
8. De Commissie neemt akte van de rechtvaardiging van de aanvrager en verzoekt hem om de aandacht te vestigen op de noodzakelijke eerbiediging van de WVP door de centrale autoriteit

⁵ Dat artikel 1231-32 van het Gerechtelijk wetboek heeft ingevoegd waarmee het verslag van het openbaar ministerie werd ingevoerd (artikel opgeheven door artikel 35 van dit ontwerp) waarnaar artikel 361-2 van het Burgerlijk wetboek verwijst.

⁶ V. Het parlementair stuk 50-1366 op de website van de Kamer.

⁷ https://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/advies_18_1998_0.pdf.

van de gemeenschappen bij de opmaak van het verslag, zoals hij dat doet voor de doorgifte van dit verslag (blz. 9 van de memorie van toelichting).

B.2. Wijzigingen met betrekkingen tot de verklaring tot aanvaarding onder voorrecht van boedelbeschrijving of verwerping van een nalatenschap

9. Het ontwerp bepaalt dat de verklaring tot verwerping van een nalatenschap evenals de verklaring tot aanvaarding onder voorrecht van boedelbeschrijving moeten gebeuren ten overstaan van een notaris in een authentieke akte en bijgevolg mag dit niet langer gebeuren in de griffie van de rechtbank van eerste aanleg van het arrondissement waar de nalatenschap is opgevallen⁸. Het heft het bijzonder register op dat op de griffie wordt bijgehouden en dient voor de ontvangst van de verklaringen tot verwerping en aanvaarding onder voorrecht van boedelbeschrijving.
10. Voor wat de bekendmaking van deze akten betreft, voorziet het ontwerp in een eerste overgangsfase alleen in een vermelding in het Belgisch Staatsblad, in afwachting dat het centraal erfrechtregister wordt ingevoerd⁹. Voor wat betreft de gegevens die relevant zijn voor de vermelding in het Belgisch Staatsblad, vermeldt de memorie van toelichting meer bepaald de identificatie van de notaris (met vermelding van de standplaats), de datum en het voorwerp van de verklaring(en), identificatie van de erfgerechtigden die de erfkeuze uitoefenen (met vermelding van geboorteplaats en -datum en adres), identificatie van de overledene (met vermelding van geboorteplaats en -datum en laatste adres), plaats en datum van openvallen van de nalatenschap en, in geval van een verklaring van aanvaarding onder voorrecht van boedelbeschrijving, het verzoek aan de schuldeisers met woonplaatskeuze.
11. De Commissie noteert dat vandaag alleen de verklaring van aanvaarding onder voorrecht van boedelbeschrijving in het Belgisch Staatsblad wordt gepubliceerd, waarbij schuldeisers en erfgenamen worden verzocht om met een aangetekend schrijven hun rechten te doen kennen binnen de drie maanden vanaf de dag van bekendmaking.
12. Zij stelt vast dat de gegevens van de verklaring van aanvaarding onder voorrecht van boedelbeschrijving zoals vandaag bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad de facto overeenkomen met de gegevens als opgesomd in de memorie van toelichting. Zij merkt evenwel op dat de verwerping van een nalatenschap vandaag niet wordt bekendgemaakt op die manier. Omdat de verwerking het voorwerp moet uitmaken van een notariële akte die een bepaalde datum hecht aan de verklaring, vraagt zij zich af wat het doeleinde is van de bekendmaking in

⁸ Wijziging van de artikelen 784 en 793 van het Burgerlijk Wetboek door de artikelen 111 en 112 van het ontwerp. De mogelijkheid gebruik te maken van de notariële akte werd ingevoerd bij wet van 25 april 2014 houdende diverse bepalingen inzake Justitie (zie het parlementair stuk 53-3149 op de website van de Kamer).

⁹ Artikel 127 en 128 van het ontwerp.

het Belgisch Staatsblad van de persoonsgegevens van een verwerpende erfgenaam. Ze vraagt zich op zijn minst af of de vermeldingen betreffende deze verwerping niet beperkter kunnen zijn. Ze verzoekt de aanvrager om het aantal verwerkte persoonsgegevens te verminderen of om daarvoor meer redenen aan te voeren in de memorie van toelichting.

13. In een tweede fase voorziet het ontwerp in de registratie van de gegevens van de verklaringen tot verwerping en aanvaarding onder voorrecht van boedelbeschrijving in een centraal erfrechtregister. Het ontwerp behoudt (net zoals vandaag) enkel de bekendmaking van de aktes houdende verklaring onder voorrecht van boedelbeschrijving in het Belgisch Staatsblad¹⁰.
14. De Commissie vraagt zich af in hoeverre het relevant is om de akte te publiceren en niet uitsluitend bepaalde vermeldingen met verwijzing naar het centraal erfrechtregister (die het voorwerp moet uitmaken van specifieke toegangswijzen). Zij verzoekt de aanvrager om de persoonsgegevens die in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd te beperken aangezien er meer volledige gegevens kunnen worden gevonden in het register dat de authentieke bron is van die gegevens.

B.3. Invoering van een centraal erfrechtregister

15. Het ontwerp voorziet in de oprichting van een centraal erfrechtregister¹¹, dat de volgende akten registreert:
 - de akten en attesten van erfopvolging¹² opgemaakt door een notaris;
 - de Europese erfrechtverklaringen;
 - de akten houdende verklaring tot verwerping van een nalatenschap;
 - de akten houdende verklaring van een erfgenaam dat hij die hoedanigheid uitsluitend wil aannemen onder voorrecht van boedelbeschrijving.
16. De Commissie stelt in de ontwerptekst vast dat het register moet dienen als authentieke bron voor de daarin opgenomen gegevens.
17. Het beheer en de inrichting van het centraal erfrechtregister worden toevertrouwd aan de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat. Volgens de memorie van toelichting is de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat als beroepsorganisatie van de notarissen, de meest centrale organisatie die het beheer van dit register kan verzekeren. Zij zal ook de

¹⁰ Artikel 114 van het ontwerp.

¹¹ Artikel 113 en volgende van het ontwerp.

¹² Overeenkomstig artikel 1240 bis van het Burgerlijk Wetboek. Dit geeft aan de wettelijke erfgenamen de mogelijkheid om de bankrekeningen van de overledene te deblokkeren.

verantwoordelijke zijn, als bedoeld in de WVP, voor de verwerking voor de gegevens die in dit register zijn opgenomen.

18. Het ontwerp bepaalt dat een koninklijk besluit, genomen na advies van de Commissie, moet bepalen hoe de gegevens inzake de akten en attesten van erfopvolging opgemaakt door de Belgische notarissen en inzake de Europese erfrechtverklaringen in het centraal erfrechtregister moeten worden opgenomen, en ook de vorm en de modaliteiten van de registratie bepaalt, de nadere regels inzake de toegang tot het register, de andere akten inzake erfrecht die in het register kunnen worden opgenomen, de nadere regels voor de vermelding in het Belgisch Staatsblad en het tarief van de kosten. Een koninklijk besluit moet ook de datum bepalen van de inwerkingtreding van het centraal erfrechtregister¹³.

19. De Commissie kon zich hierover uitspreken in een vorig voorstel tot inrichting van een centraal erfrechtregister in haar advies nr. 31/2011 van 30 november 2011¹⁴. Daarin verzocht zij om in de wet - naast het doeleinde van dit register - zo precies mogelijk (en niet via delegatie aan de Koning) de inhoud en de belangrijkste werkingsregels te beschrijven en om uitdrukkelijk een verantwoordelijke voor de verwerking aan te wijzen, overeenkomstig artikel 1, §4, 2de lid van de WVP¹⁵.

20. De Commissie geeft toe dat de minimale vereisten zijn vervuld omdat het ontwerp erin voorziet dat de beheerder een aangestelde voor de gegevensverwerking aanwijst, die onafhankelijk zal functioneren en de nodige opdrachten en bevoegdheden zal krijgen om de bescherming van de persoonsgegevens afdoende te kunnen garanderen.

21. De Commissie vraagt zich evenwel af waarom er niet in werd voorzien dat het voormelde koninklijk besluit ook de gegevens van de akten houdende verklaring tot verwerping van de nalatenschap en deze houdende verklaring van aanvaarding onder voorrecht van boedelbeschrijving vaststelt. Zij verzoekt de aanvrager om hierover uitleg te verschaffen of om te voorzien in die modaliteit.

22. Over de toegang tot het register vraagt de Commissie zich af wat de draagwijdte is van de hiernavolgende bewoordingen in de memorie van toelichting *"Door dit register toegankelijk te maken voor eenieder, zullen de belanghebbenden zich tot een centraal aanspreekpunt kunnen richten om de nodige informatie te achterhalen"*. De Commissie heeft vragen over die vermelding aangezien het ontwerp terecht bepaalt: *"Het is de beheerder verboden om de gegevens*

¹³ Artikel 128 van het ontwerp.

¹⁴ Advies betreffende een wetsvoorstel *houdende diverse bepalingen inzake werklastvermindering en voortzetting van de informatisering binnen Justitie* (parlementair stuk 53-1804).

¹⁵ Namelijk de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat zoals in dit ontwerp.

opgenomen In het centraal erfrechtregister te verstrekken aan andere dan de personen die toegang hebben tot die gegevens zoals bepaald door de Koning ingevolge artikel 6 (sic¹⁶)", dat de verwerkte gegevens een vertrouwelijk karakter hebben¹⁷ en dat de beheerder instaat voor de controle op de werking en het gebruik van het register. Zij verzoekt de aanvrager om in de memorie van toelichting te preciseren dat de toegangsvoorwaarden tot het register geregeld zullen worden bij koninklijk besluit.

B.4. Verlijden van authentieke akte via videoconferentie

23. Het ontwerp voorziet in de mogelijkheid - net zoal dit al bestaat in het Wetboek van vennootschappen voor de tele-deelname aan algemene vergaderingen, ook wanneer deze dienen te worden gehouden voor een notaris - om een akte op afstand te verlijden voor twee of meer notarissen, in welk geval de partijen en andere tussenkommende personen verschijnen voor de notaris van hun keuze en via videoconferentie het verlijden van de akte bijwonen, na akkoord van alle betrokkenen¹⁸.
24. De Commissie merkt op dat het akkoord van alle betrokkenen een absolute voorwaarde is voor het gebruik van die modaliteit, gelet op het recht op afbeelding van de betrokkenen. Zij benadrukt dat de videoconferentie niet opgenomen kan worden zonder hun voorafgaande en geïnformeerde toestemming omdat volgens de memorie van toelichting het enige doel van een videoconferentie erin bestaat te vermijden dat alle partijen zich moeten verplaatsten naar het kantoor van eenzelfde notaris. Wanneer de registratie andere doelen zou dienen, moet dit nader worden omschreven.

B.5. De elektronische inzameling van boekhoudkundige gegevens van de notariskantoren

25. Het ontwerp voorziet in het permanent en voor onbepaalde duur elektronisch verzamelen en verwerken van boekhoudkundige gegevens van notariskantoren door de Nationale Kamer van notarissen zodat zij in staat zijn om op ieder ogenblik en onmiddellijk de toestand van een kantoor vast te stellen¹⁹.
26. De Commissie stelt inderdaad vast dat de notariële boekhouding volgens de bestaande wetgeving, op ieder ogenblik de ontvangsten en uitgaven ongeacht de aard ervan, verricht door een notaris, hetzij naar aanleiding van een akte of een verrichting door zijn bemiddeling, hetzij

¹⁶ Het gaat hier eigenlijk over artikel 118 van het ontwerp.

¹⁷ Inbreuken daarop worden bestraft overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek.

¹⁸ Artikel 159 van het ontwerp tot wijziging van artikel 9 van de wet van 25 ventôse jaar XI *op het notarisambt*.

¹⁹ Artikel 163 van het ontwerp tot wijziging van artikel 33 van de wet van 25 ventôse jaar XI *op het notarisambt*.

voor rekening van klanten of opdrachtgevers, moet kunnen vaststellen en op ieder ogenblik moet toelaten om onmiddellijk de toestand van een kantoor vast te stellen

27. De memorie van toelichting verduidelijkt dit als volgt: *"Het streefdoel van de Nationale Kamer van notarissen is om één van de meest performante en moderne controlesystemen op te zetten"*.
28. Het ontwerp bepaalt dat de beheerder van het bestand, namelijk de Nationale Kamer van notarissen, de verantwoordelijke voor de verwerking is als bedoeld in artikel 1, §4 van de WVP en dat hij een aangestelde voor de gegevensbescherming aanwijst²⁰. Die laatste handelt bij de uitoefening van zijn opdrachten met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens die hem zijn toevertrouwd, volkomen onafhankelijk zodat de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokken personen gegarandeerd beschermd zijn aangezien deze verwerkingen voor de particulieren bijzondere risico's inhouden omdat het gaat om gegevens die zijn opgenomen in centrale bestanden waar alle notarissen van het land bij betrokken zijn. Het vertrouwelijk karakter van de gegevens evenals de toepasselijkheid van artikel 458 van het Strafwetboek wordt in herinnering gebracht²¹.
29. Er wordt voorzien in een bewaartermijn van 10 jaar voor de ingezamelde boekhoudkundige gegevens en er worden voor dezelfde periode loggings bijgehouden. De Commissie stelt vast dat die periode overeenstemt met de bestaande bewaartermijn voor comptabiliteitsboeken.
30. Zij noteert dat de mogelijkheid om boekhoudkundige gegevens in te zamelen in werking zal treden op een nader te bepalen datum in een koninklijk besluit zodra de elektronische verwerking operationeel zal zijn²².

B.6. Het houden van een elektronische lijst van het notariaat

31. Het ontwerp bepaalt de daadwerkelijke opmaak en het bijwerken door de Nationale Kamer van notarissen van een elektronische lijst van kandidaat-notarissen, notarissen-titularissen, geassocieerde notarissen en plaatsvervangers²³. Deze lijst is publiek, behalve voor wat de kandidaat-notarissen betreft.
32. Deze opdracht werd haar initieel toegekend in het kader van de invoering van het informatiesysteem Phenix. Daarin werd bepaald dat die lijst publiek was en dat een koninklijk

²⁰ Artikel 180 van het ontwerp.

²¹ Artikel 181 van het ontwerp.

²² Artikel 191 van het ontwerp.

²³ Artikel 174, 5° van het ontwerp.

besluit (dat nooit tot stand is gekomen) de nadere regels voor de oprichting, bewaring en raadpleging van de lijst zou bepalen na advies van het beheerscomité en het toezichtcomité van het informatiesysteem Phenix.

33. De memorie van toelichting argumenteert dat het houden van die lijst noodzakelijk is om redenen van rechtszekerheid die verband houden met de wettelijke opdrachten van de Nationale Kamer van notarissen en het algemeen belang aangezien de burgers met zekerheid moeten weten wie gemachtigd is om een authentieke akte te ondertekenen. De Nationale Kamer van notarissen moet onmiddellijk in kennis gesteld worden van het feit dat een persoon bevoegd zou zijn om een authentieke akte te tekenen of van het feit dat ze daartoe niet meer bevoegd is.
34. Er wordt verder aan toegevoegd:
- "Gegeven het feit dat de elektronische lijst van de kandidaat-notarissen, notarissen-titularis, geassocieerde notarissen en plaatsvervangers geen ernstige aantasting vormt op het recht op eerbiediging van het privé-leven van de betrokken personen en dat deze lijst opgesteld wordt om redenen van rechtszekerheid en redenen van algemeen belang, is het niet nodig om te voorzien dat de modaliteiten van opstelling, bewaring en raadpleging van deze lijst door de Koning zouden worden bepaald. Trouwens, zoals voorzien is in de betrokken bepaling (art. 91, eerste lid, 12°) is de raadpleging van deze lijst vrij en staat ze open voor het publiek, behalve voor wat de kandidaat-notarissen betreft. Wat de modaliteiten van opstelling en bewaring betreft, zijn deze voldoende verduidelijkt door de betrokken bepaling en door de onderhavige voorstellen tot aanpassing alsook door hun rechtvaardigingen."*
35. De Commissie neemt akte van de uitleg die de aanvrager verstrekt en meent dat de nagestreefde doeleinden rechtvaardigen dat deze lijst publiek is (behalve voor wat de kandidaat-notarissen betreft), zoals trouwens al voorzien is in de bestaande bepaling. Zij is evenwel van mening dat de gegevens die in de lijst worden opgenomen tenminste bij koninklijk besluit moeten worden opgesomd, nadat het voor advies werd voorgelegd, om te garanderen dat die lijst, die publiek zal zijn, uitsluitend professionele gegevens bevat.
36. Om de kandidaat notarissen, notarissen-titularissen, geassocieerde notarissen en plaatsvervangers te identificeren in het kader van het opmaken en bijwerken van de elektronische lijst, voorziet het ontwerp erin om de Nationale Kamer van notarissen te machtigen het rijksregisternummer te gebruiken en om toegang te hebben tot de informatiegegevens bedoeld in artikel 3, 1ste lid, 1°, 2°, 6°, en 2de lid van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* (naam en voornamen, geboorteplaats en -datum, plaats en datum van overlijden), alsook de opeenvolgende wijzigingen aan die gegevens met de datum van inwerkingtreding. Het ontwerp machtigt de Kamer ook om toegang te hebben tot de

Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid tot de informatiegegevens naam en voornamen, geboorteplaats en -datum en datum van overlijden. Het verduidelijkt dat het rijksregisternummer niet aan het publiek meegedeeld zal worden.

37. De Memorie van toelichting argumenteert dat het gebruik van het van het rijksregisternummer van de natuurlijke personen vereist is omdat dit nummer het zoekcriterium is dat de Nationale Kamer in staat stelt toegang te hebben tot de nodige gegevens in het Rijksregister van de natuurlijke personen om de identiteit te verifiëren van de kandidaat-notaris of de benoemde of aangewezen notaris en omdat het een uniek middel is om de betrokken personen correct te identificeren.
38. Volgens de memorie van toelichting is de toegang tot de naam en voornamen, geboorteplaats en -datum alsmede tot hun achtereenvolgende wijzigingen nodig om de identiteit na te gaan van de notarissen en de kandidaat-notarissen opgenomen in de elektronische lijst, omdat die gegevens nodig zijn voor de identificatie van een natuurlijke persoon. Dankzij deze gegevens kan men nagaan of de kandidaat-notaris of de notaris wel degelijk de persoon is die gekarakteriseerd wordt door de aan de Nationale Kamer meegedeelde gegevens, en kan men zodoende de elektronische lijst van kandidaat-notarissen, notarissen-titularis, geassocieerde notarissen en plaatsvervangers aanvullen en bijhouden. Nog volgens de memorie van toelichting is de toegang tot de datum van overlijden uit het Rijksregister nodig omdat de Nationale Kamer van notarissen de wettelijke certificeringsinstantie is van de hoedanigheid van notaris en het publiek moet verwittigen van het tijdstip waarop iemand niet meer bevoegd is om een authentieke akte te tekenen als notaris. De toegang tot de naam en voornamen, geboorteplaats en -datum en datum van overlijden in de Kruispuntbank van de sociale zekerheid is nodig om dezelfde redenen wat de notarissen en de kandidaat-notarissen betreft die in de elektronische lijst zijn opgenomen en niet ingeschreven zijn in het Rijksregister van natuurlijke personen.
39. De Commissie merkt vooreerst op dat het "identificatienummer van het Rijksregister" nu rijksregisternummer wordt genoemd.
40. De Commissie is van oordeel dat het geplande gebruik van het rijksregisternummer en de toegang tot de bovenvermelde gegevens van het Rijksregister in overeenstemming is met de bepalingen van artikel 4, §1, 3° van de WVP. Zij meent ook dat de toegang tot de vermelde gegevens van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid in overeenstemming is met de bepalingen van dit artikel aangezien de (kandidaat-) notaris niet is opgenomen in het Rijksregister (deze moet immers niet noodzakelijk Belg zijn maar kan even goed een inwoner zijn van een lidstaat van de

Europese Unie²⁴). Verder stelt zij dat als het gebruik van het identificatienummer van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid vrij is, zoals de aanvrager het stelt (blz. 163 van de memorie van toelichting), dit enkel het geval is als de persoon niet is opgenomen in het Rijksregister (anders zijn de beide nummers identiek en dringt de noodzaak van een machtiging zich op evenals een verbod om dit nummer aan het publiek mee te delen).

41. Daarom is zij, zoals eerder al gezegd, de bekendmaking van de persoonsgegevens van de notaris, zoals de geboorteplaats en -datum van de betrokken personen niet gunstig gezind²⁵. Ook ziet zij de relevantie niet in van een bekendmaking van de plaats en datum van overlijden.
42. De memorie van toelichting vermeldt dat de gegevens gedurende 75 dagen worden bewaard vanaf het verlijden van de laatste akte door de betrokken notaris, overeenkomstig de bewaartermijn van de authentieke aktes voorzien door artikel 62 van de wet van 25 ventôse jaar XI *op* het notarisambt. In voorkomend geval worden de gegevens gearhiveerd samen met en op dezelfde manier als deze voorzien voor de authentieke akte waarop ze betrekking hebben. Indien de kandidaat-notaris niet tot notaris benoemd wordt, worden de gegevens bewaard tot de leeftijdsgrens om notaris te worden zoals bedoeld in artikel 2 van diezelfde wet.
43. De Commissie ziet deze bewaartermijn nergens staan in de ontwerp tekst en verzoekt de aanvrager om dit in die zin aan te vullen of om te verwijzen naar de artikelen 62 en 2 van de wet van 25 ventôse jaar XI *op het notarisambt*.
44. Het ontwerp bepaalt dat de beheerder van het bestand, namelijk de Nationale Kamer van notarissen, de verantwoordelijke voor de verwerking is als bedoeld in artikel 1, §4 van de WVP en dat hij een aangestelde voor de gegevensbescherming aanwijst²⁶. Die laatste handelt bij de uitoefening van zijn opdrachten met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens die hem zijn toevertrouwd, volkomen onafhankelijk zodat de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokken personen gegarandeerd beschermd zijn aangezien deze verwerkingen voor bijzondere risico's inhouden omdat het gaat om gegevens die zijn opgenomen in centrale bestanden die betrekking hebben op alle kandidaat-notarissen en notarissen van het land. Het vertrouwelijk karakter van de gegevens evenals de toepasselijkheid van artikel 458 van het Strafwetboek wordt in herinnering gebracht.²⁷

²⁴ Artikel 35, §3 van de wet van 25 ventôse jaar XI *op het notarisambt*, zoals gewijzigd door artikel 2 van de wet van 4 november 2011 *tot wijziging van de wet van 25 ventôse jaar XI op het notarisambt aangaande de benoemingsvoorwaarden van de notaris*.

²⁵ De memorie van toelichting vermeldt zonder dat dit voorkomt in de tekst van het ontwerp dat de geboorteplaats en -datum die enkel afkomstig zijn uit de Kruispuntbank van de sociale zekerheid niet aan het publiek worden meegedeeld.

²⁶ Artikel 180 van het ontwerp.

²⁷ Artikel 181 van het ontwerp.

45. Er is bepaald dat het houden van die lijst en de toegang tot de gegevens van het Rijksregister en de Kruispuntbank van de sociale zekerheid in werking zullen treden op een nader te bepalen datum bij koninklijk besluit zodra de elektronische verwerking operationeel zal zijn²⁸. De memorie van toelichting verduidelijkt dat de technische en organisatorische veiligheidsmaatregelen die noodzakelijk zijn voor de bescherming van de verwerkte persoonsgegevens zullen worden ingevoerd op de dag dat deze bepaling in werking treedt.
46. De Commissie herinnert eraan dat op die datum de Nationale Kamer van notarissen een consultant inzake informatiebeveiliging moet hebben aangesteld en moet beschikken over een informatiebeveiligingsbeleid.
47. De Commissie vraagt zich overigens af hoe de oudere gegevens zullen geïntegreerd worden in de elektronische lijst van het notariaat op het ogenblik dat die lijst wordt opgemaakt te meer deze nuttig zouden kunnen zijn met betrekking tot de vroegere akten en ze verzoekt de aanvrager om hierover na te denken.

B.7. Een gefaseerde inwerkingtreding van de notariële aktebank.

48. Het ontwerp voert technische aanpassingen in aan de regelgeving omtrent de oprichting van een notariële aktebank zodat een gefaseerde inwerkingtreding mogelijk wordt²⁹.
49. De oprichting van een notariële aktebank en het begrip gedematerialiseerde authentieke akten werden ingevoerd bij wet van 6 mei 2009 *houdende diverse bepalingen* in de artikelen 13 en 18 van de wet van 16 maart 1803 *tot organisatie* van het notariaat. Bij gebrek aan koninklijk besluit is deze gegevensbank nog niet opgericht.
50. De aanvrager legt dat zo uit:
"Omwille van de grote technologische uitdagingen die gepaard gaan met de eeuwigdurende bewaring en garantie van de leesbaarheid en compatibiliteit van de gearchiveerde akten met de evoluties in de gebruikerssoftware is gebleken dat een gefaseerde inwerkingtreding vereist is. In een eerst fase zou aldus de Notariële Aktebank kunnen worden opgericht met alleen de gedematerialiseerde afschriften van de papieren akten. De introductie van echte elektronische akten wordt dan uitgesteld tot de technologie hiervoor beschikbaar is. Om deze gefaseerde aanpak mogelijk te maken worden een reeks technische aanpassingen doorgevoerd op de bepalingen van Hoofdstuk 4 van Titel III van de wet van 6 mei 2009 teneinde de twee fasen te kunnen uitsplitsen en op verschillende momenten in werking te laten treden."

²⁸ Artikel 191 van het ontwerp.

²⁹ Artikel 183 van het ontwerp.

51. Het ontwerp wijst duidelijk de notariële instelling aan die belast zal worden met het beheer van de notariële aktebank en die de verantwoordelijkheid van de verwerking op zich zal nemen. Vandaag is het beheer toevertrouwd aan de Nationale Kamer van notarissen die het operationeel beheer kan delegeren aan de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat. Het ontwerp tot wijziging heft deze dualiteit op en duidt rechtstreeks de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat aan als beheerder van de Notariële Aktebank en verantwoordelijke voor de verwerking³⁰.
52. De Commissie erkent dat die wijziging tegemoetkomt aan advies nr. 07/2012 van 8 februari 2012 van de Commissie³¹ waarin om meer duidelijkheid werd verzocht rond de aanwijzing van een verantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens. Zij staat eveneens positief tegenover het bepaalde dat ten minste een maal per jaar een audit wordt gehouden over onder andere de naleving van de wettelijke vereisten en/of de integriteit en/of de technische aspecten van de notariële aktebank en die georganiseerd wordt de Nationale Kamer van notarissen, die daarvan verslag zal uitbrengen aan de Minister van Justitie.
53. De Commissie noteert dat het ontwerp ook voorziet in de aanwijzing van een aangestelde voor de gegevensbescherming zodat de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokken personen gegarandeerd beschermd zijn aangezien deze verwerkingen bijzondere risico's inhouden omdat het gaat om gegevens die zijn opgenomen in centrale bestanden en die betrekking hebben op talrijke burgers³². Die laatste handelt volkomen onafhankelijk bij de uitoefening van zijn opdrachten met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens die hem zijn toevertrouwd. Het vertrouwelijk karakter van de gegevens evenals de toepasselijkheid van artikel 458 van het Strafwetboek wordt in herinnering gebracht.
- B.8. Identificatie van de verantwoordelijken voor de verwerking, aanwijzing van de aangestelden voor gegevensbescherming en vertrouwelijkheid van de gegevens
54. Zoals hierboven al gesteld, preciseert het ontwerp dat de beheerder van de notariële aktebank, de elektronische lijst van het notariaat, het elektronische bestand van de boekhoudkundige gegevens van de Belgische notariskantoren³³ en van het centraal erfrechtregister³⁴, de verantwoordelijke voor de verwerking is als bedoeld in artikel 1, §4 van de WVP.

³⁰ Artikel 180 van het ontwerp.

³¹ In verband met een ontwerp van koninklijk besluit tot invoering van een notariële aktebank, NABAN genaamd <https://www.privacycommission.be/node/9224>.

³² Artikel 180 van het ontwerp.

³³ Artikel 180 van het ontwerp tot wijziging van artikel 119 van de wet van 25 ventôse jaar XI *op het notarisambt*.

³⁴ Artikel 116 van het ontwerp.

55. Volgens de memorie van toelichting is deze identificatie onontbeerlijk voor de inachtneming door de verantwoordelijke voor de verwerking van de verplichtingen die op hem rusten met het oog op de bescherming van de levenssfeer van de betrokken personen.
56. De Commissie herinnert eraan, zoals bepaald in artikel 1, §4, 2de lid van de WVP, dat indien het doel en de middelen voor de verwerking door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie zijn bepaald, de verantwoordelijke voor de verwerking de natuurlijke persoon, de rechtspersoon, de feitelijke vereniging of het openbaar bestuur is die door of krachtens de wet, het decreet of de ordonnantie als de voor de verwerking verantwoordelijke wordt aangewezen”
57. Het ontwerp verplicht de verantwoordelijke voor de verwerking een aangestelde voor de gegevensverwerking aan te wijzen³⁵.
58. Hierover zegt de memorie van toelichting³⁶ :
- “De wetgever is immers van oordeel dat de betrokken verwerkingen bijzondere risico's inhouden ten opzichte van de rechten en vrijheden, doordat de gegevens opgenomen zijn in centrale bestanden die talrijke burgers betreffen alsmede al de kandidaat-notarissen en notarissen van het land.*
- De aanwijzing door de verantwoordelijke voor de verwerking van een aangestelde voor de gegevensbescherming is een garantie voor de bescherming van de rechten en vrijheden van de betrokken personen.*
- Aangezien de status van de aangestelde voor de gegevensbescherming niet bepaald werd door de Koning op basis van artikel 17 bis, derde lid, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, worden in het huidige ontwerp de taken omschreven die hem zijn opgedragen.”*
59. Het ontwerp bepaalt dat de aangestelde voor de gegevensverwerking in het bijzonder belast is met:
- *“het verstrekken van deskundige adviezen inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de beveiliging van persoonsgegevens en informatie en inzake hun verwerking;*
 - *het informeren en adviseren van de beheerder die de persoonsgegevens behandelen over zijn verplichtingen binnen het kader van deze wet en binnen het algemeen kader van de bescherming van de gegevens en de privacy;*

³⁵ Artikel 180 dat een artikel 119 invoegt in de wet van 25 ventôse jaar XI *op het notarisambt* en 117 van het ontwerp.

³⁶ De memorie van toelichting beoogt specifiek artikel 180 van het ontwerp (notariële aktebank, elektronische lijst van het notariaat, bestand van de boekhoudkundige gegevens) maar deze uitleg kan mutatis mutandis evenzeer gelden voor artikel 117 (centraal erfrechtregister).

- *het opstellen, het toepassen, het bijwerken en het controleren van een beleid inzake de beveiliging en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;*
- *het contactpunt zijn voor de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer³⁷ ;*
- *de andere opdrachten inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de beveiliging die door de Koning worden bepaald, na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer."*

60. Het ontwerp voegt daar nog aan toe dat de aangestelde voor de gegevensbescherming bij het uitoefenen van zijn opdrachten volledig onafhankelijk handelt en rechtstreeks verslag uitbrengt aan de beheerder. Het ontwerp bepaalt vervolgens dat een koninklijk besluit, na advies van de Commissie, de nadere regels zal bepalen op grond waarvan de aangestelde voor de gegevensbescherming zijn opdrachten uitvoert.

61. Met het oog op de nakende invoering van de voormelde Algemene Verordening voor gegevensbescherming en om verschillen te vermijden voor wat de functionaris voor gegevensbescherming betreft, verzoekt de Commissie de aanvrager om te verwijzen naar de bepalingen van de Verordening die van toepassing zijn op die functionaris³⁸.

62. De Commissie noteert dat het ontwerp er nog aan herinnert dat hij die in welke hoedanigheid ook deelneemt aan de verwerking van de gegevens of kennis heeft van die gegevens, het vertrouwelijke karakter daarvan moet in acht nemen en dat artikel 458 van het Strafwetboek daarop van toepassing is³⁹.

B.9. Uitvoering van de richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties

63. Artikel 1380 bepaalt dat het Openbaar Ministerie beslist over de mededeling en de kopie van de akten van onderzoek en rechtspleging in het kader van tuchtzaken of voor administratieve doeleinden.

64. Het ontwerp vult dit artikel nu verder aan door te voorzien in een mededeling van ambtswege van een kopie van de strafrechtelijke veroordeling in kracht van gewijsde aan de tuchtoverheid of administratieve overheid, waartoe de veroordeelde persoon behoort, die een gereguleerd beroep uitoefent als bedoeld in de richtlijn, in toepassing van de richtlijn 2005/36/EG van het

³⁷ De exacte titel in het Frans is Commission de la protection de la vie privée.

³⁸ Artikelen 37 en volgende.

³⁹ Artikel 181 van het ontwerp dat een artikel 120 invoegt in de wet van 25 ventôse jaar XI *op het notarisambt*.

Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 *betreffende de erkenning van beroepskwalificaties*⁴⁰. Het Openbaar Ministerie beoordeelt (in voorkomend geval, na het advies van de aangezochte onderzoeksrechter) in dezelfde zin of het noodzakelijk is om de bevoegde tuchtverheid of administratieve overheid informatie mee te delen over een lopend onderzoek of een lopende vervolging ten aanzien van een persoon die een in de zin van de richtlijn gereguleerd beroep uitoefent.

65. De memorie van toelichting brengt nog dit onder de aandacht:

"Richtlijn 2005/36/EG, zoals gewijzigd door richtlijn 2013/55/EU van 20 november 2013, bepaalt voortaan dat de Belgische bevoegde overheden de verplichting hebben om aan de overheden van de andere lidstaten bepaalde Informatie mee te delen over de beroepsbeoefenaars die een in de zin van de richtlijn gereguleerd beroep uitoefenen wanneer de uitoefening van dat beroep beperkt of verboden is. Om de bevoegde Belgische overheden in staat te stellen hun verplichtingen inzake mededeling krachtens voornoemde richtlijn te vervullen, moet het openbaar ministerie vooraf aan die tuchtverheden of administratieve overheden enige relevante informatie kunnen meedelen inzake de veroordelingen en vervolgingen ten aanzien van beroepsbeoefenaars die een in de zin van de richtlijn gereguleerd beroep uitoefenen. Ingevolge dezelfde Richtlijn komt het dan aan die Belgische tuchtverheden of administratieve overheden toe om hun buitenlandse homologen via het systeem voorzien in de Richtlijn te informeren."

66. De Commissie neemt akte van de uitleg van de aanvrager.

B.10. Opheffing van de Phenix-wetten

67. Het ontwerp bepaalt de opheffing van de wet van 10 augustus 2005 *tot oprichting van het informatiesysteem Phenix* en de koninklijke besluiten die krachtens die wet werden genomen, de algemene beginsels en de wijzigingen aan het Gerechtelijk Wetboek bij wet van 10 juli 2006 *betreffende de elektronische procesvoering*⁴¹ en de wet van 10 juli 2006 *betreffende de elektronische procesvoering*.

68. De Commissie neemt hiervan akte.

⁴⁰ Artikel 192 van het ontwerp.

⁴¹ Hoofdstuk III dat de bepalingen bevat met betrekking tot het elektronisch procesrecht in strafzaken blijft behouden.

OM DIE REDENEN,

de Commissie

Brengt een gunstig advies uit over het voorontwerp **op voorwaarde dat** rekening wordt gehouden met de opmerkingen die geformuleerd werden in de punten 8, 12, 14, 21, 22,24, 39, 40, 41, 43, 46, 47 et 61.

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Willem Debeuckelaere